🩺 Helsepulsen

Oppdateringer for deg som styrer skuta i helse og omsorg

Uke 36 · 1. september 2026 · Utsendt av RKK Salten

September starter med flere saker som fortsatt løper fra sommeren, og noen helt nye: en ny høring foreslår å legge ned Ukom for godt, egenandelsfritaket for barn og unge er nå utvidet enda mer – til alle under 18 år, og statsbudsjettet for 2027 nærmer seg med stormskritt. Samtidig går fristen for lokale lønnsforhandlinger mot slutten av måneden. Vi har silt ut det viktigste for deg som styrer skuta i din kommune.

🏛️ 1. Siste fra «Slottet & omegn»

Ny høring: Utvalg foreslår å legge ned Ukom for godt ☕ Orientering

Varselutvalgets rapport fra i sommer følges nå opp med en formell høring: Helse- og omsorgsdepartementet foreslår å oppheve loven om Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten (Ukom), og legge oppfølgingen av alvorlige hendelser til virksomhetene selv, statsforvalterne og Helsetilsynet. Høyre har gått hardt ut mot forslaget og kalt det «idioti», mens Ukoms egen ledelse advarer om at den sanksjonsfrie åpenhetskulturen kan svekkes dersom tilsyn – som kan ilegge reaksjoner – overtar rollen.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Ingenting er vedtatt. Følg med når høringsfristen kunngjøres, og vurder om RKK Salten bør koordinere et felles innspill fra eierkommunene – dette kan få betydning for hvordan dere håndterer læring etter alvorlige hendelser fremover.

→ Ukoms omtale av forslaget – ukom.no

Egenandelsfritaket utvidet til alle under 18 år 🔔 Handling

Fra 1. august 2026 er egenandelsfritaket som tidligere gjaldt barn under 16 år, utvidet til å gjelde alle under 18 år. Fritaket omfatter fastlege, psykolog, poliklinikk, legemidler, pasientreiser, fysioterapi, enkelte tannbehandlinger og opphold ved rehabiliteringsinstitusjoner. Helseminister Jan Christian Vestre begrunner endringen med at ingen 16- og 17-åringer skal la være å oppsøke lege av økonomiske grunner.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Denne saken sto også i augustutgaven, men er verdt å gjenta nå som skoleåret er i gang: dobbeltsjekk at fastleger, helsestasjon, skolehelsetjeneste og legevakt faktisk har oppdatert takstsystemene sine, slik at ingen 16- og 17-åringer blir feilaktig fakturert i høst.

→ Regjeringen fjerner egenandelen for alle under 18 år – regjeringen.no

---

⚖️ 2. Paragraf-jungelen

Meldeordningen fra 1. juli – nå satt på prøve gjennom sommeren ☕ Orientering

Den nye meldeordningen for alvorlige hendelser (meldeplikt til Statsforvalteren og Ukom, fem virkedagers frist, oppfølgingsrapport innen tre måneder) har nå vært i kraft i to måneder. Samtidig kommer altså forslaget om å legge ned selve Ukom (se punkt 1) – noe som kan bety enda en omlegging av ordningen før den har fått satt seg skikkelig.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Har kommunen deres faktisk meldt etter den nye ordningen ved eventuelle hendelser i sommer? Bruk anledningen til å teste rutinene mens de fortsatt er ferske, før høstens travleste periode setter inn.

→ Om ny meldeordning – helsetilsynet.no

💸 3. Pengebingen

Oversikt over aktuelle tilskudd og frister:

Hva	Frist	Lenke
Rekrutteringsprogram helse- og omsorg (100 mill. kr, unge utenfor jobb/utdanning)	Løpende – kommunen søker via NAV/KS	regjeringen.no
Investeringstilskudd – sykehjem og omsorgsboliger (Husbanken)	Løpende – søk via Husbankens ekstranett	husbanken.no
Prosjektskjønnsmidler til kommunal fornying og innovasjon	Sjekk gjeldende utlysning hos Statsforvalteren	statsforvalteren.no/nordland
Kompetanse- og tjenesteutviklingstilskudd	Sjekk frist på nettsiden	helsedirektoratet.no
IS-4/2026 – Særlig ressurskrevende tjenester (regnskapsår 2026)	Neste søknadsvindu åpner først i 2027 (frist var 9. mars / 4. mai 2026) – begynn å samle dokumentasjon nå	helsedirektoratet.no

Merk: Statsbudsjettet for 2027 legges fram 7. oktober – hold av tid til å følge pressekonferansen og vurdere konsekvenser for kommunens helse- og omsorgsbudsjett for neste år (se Røde datoer).

🗓️ 4. Røde datoer

Dato	Hendelse	Type
1. sept. 2026	Skolestart og oppstart av høstens sesong for kommunale tjenester – normalt økt pågang i helsestasjon/skolehelsetjeneste.	☕ Orientering
1. okt. 2026	Frist for lokale lønnsforhandlinger i KS-	🔔 Handling

Dato	Hendelse	Type
	området, kapittel 4 (videreført fra forrige utgave).	
7. okt. 2026	Statsbudsjettet for 2027 legges fram. Følg med på rammer for kommunesektoren og helse/omsorg spesielt.	☕ Orientering
Løpende	Ny høring om å legge ned Ukom og innføre tilsynsbasert oppfølging – hold et øye med høringsfristen når den kunngjøres.	☕ Orientering

Regionalt: Statsforvalteren i Nordland og KS Nord-Norge driver fortsatt et felles kompetansenettverk for rekruttering og fagutvikling i kommunehelsetjenesten i Nordland.

→ Kompetansenettverk Nordland – statsforvalteren.no

🏥 5. Nordland-signalet

Godkjente tilsyn med eldreomsorgen i flere Salten- og Nordlands-kommuner ☕

Orientering

Etter at Fauske kommune fikk godkjent tilsyn med oppfølgingen av hjemmeboende eldre i juli, har Statsforvalteren i Nordland gjennomført tilsvarende tilsyn flere steder i fylket. Brønnøy kommune fikk i juli konklusjonen «ingen lovbrudd» for hjemmetjenesten til eldre over 75 år, med gode systemer for å fange opp forverring – selv om noen forbedringspunkter ble pekt på rundt vedtaksoppdatering og rolleavklaring.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Det landsomfattende eldretilsynet (2024–2027) fortsetter, og flere Salten-kommuner kan bli plukket ut fremover. Bruk de gode eksemplene fra Fauske og Brønnøy som utgangspunkt for egen internkontroll: er ansvar, dokumentasjonsrutiner og møtepunkter for forverring tydelig nok hos dere?

→ Tilsynsrapport Brønnøy kommune – helsetilsynet.no

Sykehusenes innsparinger preger fortsatt høsten ☕ Orientering

Sengekuttene ved UNN og Nordlandssykehuset gjennom sommeren var del av Helse Nords innsparingskrav på 576 millioner kroner i 2026. Ingenting tyder på at presset lettet i august – kommunene bør fortsatt vente rask utskrivning og økt behov for kommunal oppfølging utover høsten.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Dersom Helsefellesskapet Salten ikke allerede har tatt en ny runde om forventet pasientvolum og kompetansebehov denne høsten, er september et godt tidspunkt å etterlyse dette – før vintersesongen for alvor setter inn.

→ Helse Nord varsler kutt på 576 millioner – dagensmedisin.no

💡 6. Sjefens «Lurifaks-hjørne»

Siste innspurt før lønnsforhandlingene 1. oktober 🔔 Handling

Fristen for lokale forhandlinger i kapittel 4 nærmer seg raskt. Er kartleggingen av lønnsnivå, rekrutteringsutfordringer og prioriterte stillingsgrupper i mål? Bruk gjerne argumentene fra kommuneoppgjøret – reallønnsvekst og løft for ubekvem arbeidstid – aktivt inn i de siste ukene av forberedelsene.

→ Tariffoppgjøret 2026 – ks.no

Rekrutteringstilskudd for unge utenfor jobb og utdanning ☕ Orientering

Regjeringens rekrutteringsprogram (100 millioner kroner, hvorav 64 millioner er søkbare for kommuner) skal få flere unge inn i helse- og omsorgsyrkene samtidig som det dekker deler av det store rekrutteringsbehovet frem mot 2040. Ordningen bygger på intensjonsavtalen mellom regjeringen, KS og partene i arbeidslivet.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Har kommunen deres undersøkt om dette er en aktuell vei inn for lokale rekrutteringsutfordringer, i samarbeid med NAV Arbeidslivssenter Nordland?

→ Nytt tilskudd til flere ansatte i helse- og omsorgstjenestene – regjeringen.no

---

🏃 7. Oppsummering – for deg på vei til neste møte

🔔 **Handling:** Følg med på ny høring om å legge ned Ukom – vurder om RKK Salten bør koordinere et felles innspill fra eierkommunene.

🔔 **Handling:** Dobbeltsjekk at fastlege, helsestasjon og legevakt har oppdatert takstene etter at egenandelsfritaket nå gjelder alle under 18 år.

🔔 **Handling:** Sluttfør forberedelsene til lokale lønnsforhandlinger – fristen er 1. oktober.

🔔 **Handling:** Test de nye meldeordningsrutinene ved neste hendelse, mens ordningen fortsatt er fersk.

☕ **Orientering:** Statsbudsjettet for 2027 legges fram 7. oktober – hold av tid til å følge konsekvensene for helse og omsorg.

☕ **Orientering:** Brønnøy og Fauske fikk godkjente tilsyn med eldreomsorgen – gode interne eksempler å vise fram.

☕ **Orientering:** Sengekuttene ved UNN og Nordlandssykehuset ser ut til å fortsette utover høsten.

– Ha en strålende uke i kommunens tjeneste! ❋

Utarbeidet med bruk av KI og utsendt av RKK Salten · post@rkksalten.no